

Informacija o otkupu jagnjadi i instrukcija o evidencijama otkupa i plaćanja PDV-a za 2011. godinu

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je organizovalo otkup tržišnih viškova stoke sa posebnim naglaskom na otkupu viškova jagnjadi. U realizaciji ovog programa, oko plasmana i distribucije jagnječeg mesa krajnjim korisnicima (penzionerima širom Crne Gore) aktivno su participirali i Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Fond penzijskog i invalidskog osiguranja. Osnovni cilj ovog programa je, koji se u kontinuitetu već nekoliko godina realizuje, da se rješavajući pitanje tržišnih viškova jagnjadi i druge stoke (jedno od najsloženijih u čitavoj poljoprivrednoj proizvodnji), istovremeno podstiče i izgradjuje čitav reprodanac u proizvodnji mesa – najvećem sektoru ukupne poljoprivrede.

Realno je očekivati da će dosadašnje iskustvo u realizaciji otkupa, rezultirati u narednim godinama sa izvozom jagnječeg mesa iz Crne Gore, za šta je neophodno da predstavnici mesne industrije registruju svoje klanice za izvoz u EU i druge zemlje i uvede odgovarajuće standarde HACCP, ISO, HALAL standard i dr. Sada je u Crnoj Gori u fazi realizacije ili je već završena, izgradnja i/ili rekonstrukcija, odnosno modernizacije klanica u Bijelom Polju, Rožajama, Spužu i Nikšiću, čime će biti uvedeni svi međunarodni standardi i standardi bezbjednosti hrane u ovoj oblasti, a time će biti stvoreni uslovi i za izvoz jagnječeg mesa, u većem obimu. Predstoje takođe značajne aktivnosti u cilju ispunjenja uslova i standarda za dobijanje izvoznih brojeva za tržište EU za ove objekte.

U dosadašnjem otkupu (2003-2010), otkup jagnjadi je bio istovremeno i u funkciji isporuka istih za potrebe penzionerskih organizacija, odnosno njenih članova čime je rješavan i problem socijalnih pitanja za kategorije stanovništva sa nižim primanjima. Predstavnici mesne industrije Crne Gore koji su realizovali intenzivan otkup u protekle četiri godine su kompanije: DOO „Gradina Company“ - Rožaje; „Mesopromet“ - Bijelo Polje; „Goranović“ - Nikšić; „Kaljević Company“ – Žabljak i „Golijanin“ - Budva.

Ove kompanije su koristile bankarska sredstva za urednu isplatu otkupljene stoke poljoprivrednicima a Ministarstvo poljoprivrede je obezbijedilo podršku putem subvencije 6% kamate na godišnjem nivou kod poslovnih banaka u cilju podsticaja otkupa ovih proizvoda kao i dijela nadoknade na ime participacije razlike između tržišne i prodajne cijene mesa za penzionere, u zajednici sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja i Fondom PIO sa ciljem uspostavljanja stimulativne cijene za farmere i povoljne prodajne cijene za penzionere.

Projekat otkupa jagnjadi ima veoma pozitivne efekte kod farmera koji u kontinuitetu imaju sigurnost otkupa, povoljne cijene i sigurno plaćanje, a penzionerska populacija je dobila povoljne mogućnosti za nabavku ove vrste proizvoda.

I ove godine kroz Agrobudžet 2011 je predviđena podrška otkupu oko 17.000 jagnjadi a realizacija ove mjere se očekuje do kraja 2011 godine.

U narednom pregledu daje se otkup jagnjadi u periodu od 2004 do 2010 godine po otkupljivačima – klanicama i količinama otkupljene jagnjadi, kako slijedi:

godina	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Otkupljivači	broj grla						
1. "Goranović"	3,500	4,603	3,364	4,928	3,959	4,385	5,546
2. "Mesopromet"	5,000	7,300	5,368	7,061	5,664	5,785	5,860
3. "Bajo Pivlajnin-Carine"	2,500	1,397	1,933	2,280	-	-	-
4. "Gradina"	4,000	3,765	3,561	5,222	4,499	4,506	3,829
5. "Kaljević Kompany"	-	152	140	279	193	141	85
6. "Montemeso"	-	92	-	-	-	-	-
6. "Golijanin"	-	-	-	-	1,765	1,419	1,069
Svega:	15,000	17,309	14,366	19,770	16,080	16,236	16,389

Napomene:

- Otkupna cijena jagnjadi farmerima u 2010. godini iznosila je 2,40 €/kg mesa žive mjere
- Otkupna cijena u 2009. godini iznosila je 2,30 €/kg mesa žive mjere
- Otkupna cijena u 2008. godini iznosila je 2,30 €/kg mesa žive mjere
- Otkupna cijena u 2007. godini iznosila je 2,15€/kg mesa žive mjere
- Otkupna cijena u 2006. godini iznosila je 2.05€/kg. mesa žive mjere
- Otkupna cijena u 2005. godini iznosila je 1,85€/kg. mesa žive mjere
- Otkupna cijena u 2004. godini iznosila je 1,80€/kg. mesa žive mjere

Raspoloživo stanje jagnjadi na terenu koje su konstatovala komisije Veterinarske uprave i koje su izvršile identifikaciju ovaca i jagnjadi govori da je do danas obilježeno 199.441 grla ovaca i 69.554 grla jagnjadi u Crnoj Gori.

Značajno je takođe istaći da se iz Agrobudžeta 2011 podržavaju gazdinstva koja se bave ovčarstvom kao pretežnom djelatnošću i ista su dobila premije od 8 Eura po grlu ako na gazdinstvu drže više od 20 ovaca na period duži od 6 mjeseci.

Takva gazdinstva, kao robni proizvođači su ciljna grupa i za otkup tržišnih viškova jagnjadi. Po ovom programu sezonskog otkupa takođe će se otkupljivati jagnjad i od manjih proizvođača koja imaju indetifikovana grla u bazi podataka Veterinarske uprave.

Pregled ovih proizvođača i broj grla je:

	Farme	Broj grla
1. Centar Bar (Bar, Ulcinj, Budva, Kotor, Tivat, Nerceg Novi)	147	7.591
2. Centar Podgorica (Podgorica, Danilovgrad, Cetinje)	291	21.313
3. Centar Nikšić (Nikšić, Plužine, Šavnik)	524	36.524
4. Centar Berane (Berane, Plav, Rožaje, Andrijevića)	447	25.459
5. Centar Bijelo Polje (Bijelo Polje, Mojkovac, Kolašin)	483	31.461
6. Centar Pljevlja	317	18.018
Ukupno:	2.209	140.366

Značajna je činjenica da su proizvođači jedan broj jagnjadi već realizovali kroz turizam i ugostiteljstvo i druge vidove plasmana. Ipak imajući u vidu dosadašnje aktivnosti i dosadašnju

realizaciju, kao i procjene na terenu, procjenjuje se da će ove godine biti moguće otkupiti 17.000 jagnjadi za namjene distribucije istih preko penzijskih organizacija.

Ipak otkup i distribuciju jagnjadi do penzionera nije moguće cjelovito uraditi bez podrške određenih subjekata i ispunjenja odgovarajućih uslova.

Imajući u vidu:

- Da su poljoprivredni proizvođači kao fizička lica prodavci jagnjadi
- Da su penzioneri, kao fizička lica, kupci jagnjadi
- Da su Klanice posrednici u otkupu i da pružaju uslugu klanja, obrade i distribucije mesa
- Da je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja organizator otkupa jagnjadi
- Da Savez penzionera Crne Gore pruža logističku podršku penzionerima
- Da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Fond PIO subvencionišu predmetnu transakciju

Ovom Instrukcijom se utvrđuje model poreskog tretmana predmetne transakcije i poreske obaveze svih učesnika u vezi sa otkupom jagnjadi u 2011. godini, i stim u vezi Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstvo finansija zajednički predlažu Vladi Crne Gore da donese zaključak kojim prihvata instrukciju o modelu obračunu PDV-a:

1. Individualnim poljoprivrednim proizvođačima priznaje se otkupna cijena od 2,40 Eura za kilogram žive vage, ili ekvivalent od 4,30 Eura za kilogram obrađenog mesa, imajući u vidu stepen iskorišćenosti od 53,5% (randman).

Ministarstvo poljoprivrede će usmjeriti farmerima dodatnu podršku od 0,10€ po kg. iz programa 1.3.1 „Program intervencija na tržištu“ komponenta „Podrška otkupu sezonskih viškova u stočarskoj proizvodnji“, tako da će farmeri dobiti za isporučenu jagnjad 2,40€ za kilogram žive mjere.

2. Klanice na svoj dio zarade za izvršene usluge klanja, obrade i distribucije mesa, (uključujući i primljene subvencije) obračunavaju i plaćaju PDV po stopi od 17% u skladu sa zakonom;

3. Klanice su dužne da obezbijede valjanu dokumentaciju o posredovanju sa proizvođačima i individualnim kupcima jagnjadi (udruženja penzionera, sindikalnih organizacija i dr.);

4. Prilikom isporuke jagnjadi kupcima ne postoji obaveza obračunavanja PDV-a, jer se radi o isporuci robe između fizičkih lica (na primjer: individualni poljoprivredni proizvođač – penzioner), pod uslovom da prihod pojedinačnog individualnog proizvođača ne premaši iznos od 18.000 eura na godišnjem nivou

5. Što se tiče knjigovodstvene evidencije, neophodno je da postoji sljedeća evidencija:

a) prodavac – o isporučenoj količini stoke u kg. (otkup koji se vrši u ime i za račun članova penzionerske ili sindikalne organizacije);

b) posrednik – o primljenoj količini i izvršenoj usluzi (klanje, konfekcioniranje, prevoz i distribucija) na osnovu koje će izvršiti fakturisanje;

c) kupac – penzionerska ili sindikalna organizacija za račun svojih pojedinačnih članova ovjerava prijem robe (spisak primaoca i količina).

6. Klanice su dužne da u ime i za račun penzionerske i/ili sindikalne organizacije vode odgovarajuću dokumentaciju (tvoja roba na obradi i doradi). To podrazumijeva da se u ukupne prihode otkupljivača (tj. Klanica) uključuju samo prihodi od izvršenih usluga, a isplate po ovom osnovu ne ulaze u njegove rashode. Dakle, bankarski računi klanica predstavljaju samo prolazne račune za uplate penzionera i isplate prema individualnim poljoprivrednim

proizvođačima u dijelu iznosa koji se odnosi na cijenu koštanja mesa (2,40 Eura zive vage, odnosno 4,30 Eura mrtve vage mesa), osim za iznose koji se odnose na izvršene usluge klanica.

7. Model PDV tretmana predmetne transakcije odnosi se samo kada se individualni poljoprivrednici javljaju u ulozi prodavca. Ukoliko su prodavci mesa subjekti koji su u PDV lancu, porez na dodatu vrijednost se obračunava i plaća shodno Zakonu o porezu na dodatu vrijednost.

Imajući u vidu naprijed navedeno kao i da Program otkupa tržišnih viškova jagnjadi ima višestruki značaj, kako sa aspekta razvoja stočarstva, tako i sa aspekta kvalitetne snabdjevenosti stanovništva niže platežne moći, prije svega penzionera, smatramo neophodnim da se na Vladi prihvati Instrukcija koja je uskladjena sa zakonskim rješenjima u ovoj oblasti i omogući realizacija planiranih aktivnosti odnosno izvrši planirani otkup jagnjadi u 2011.godini.

Prilog: Nacrt Ugovora o isporuci jagnječeg mesa penzionerima za 2011. godinu

UGOVOR O ISPORUCI JAGNJEĆEG MESA PENZIONERIMA ZA 2011. GODINU

Zaključen između:

1. **Saveza udruženja penzionera Crne Gore koga zastupa predsjednik udruženja Golubović Veljko** (u dalje tekstu: **Naručilac**) s jedne strane,

i

1. **„Gradina Company“ iz Rožaja**, koga zastupa direktor **Škrijelj Džemal**,
2. **„MI Goranović“ iz Nikšića** koga zastupa direktor **Goranović Đorđije**,
3. **„Mesopromet“ iz Bijelog Polja**, koga zastupa direktor, **Hilmija Franca**,
4. **„Golijanin“ iz Budve**, koga zastupa direktor **Golijanin Goran**,
5. **„Kaljević Kompani“ iz Žabljaka**, koga zastupa **Kaljević Radojka**
(u daljem tekstu: **Isporučioc**) s druge strane,

Član 1

Ugovorne strane su saglasne da Isporučioc za potrebe Naručioca isporuči jagnjeće meso, u količini i na način koji će bliže definisati Naručilac.

Član 2

Isporučioc će isporučeno meso distribuirati zainteresovanim penzionerima, po cijeni od 4,30 €/kg. koji iznos će se penzionerima odbijati od penzije u osam mjesečnih rata.

Član 3

Naručilac i Isporučioc su saglasni da otplata rata započne dana 15.12.2011. godine (isplatom novembarske penzije).

Član 4

Ugovorne strane su se sporazumjele da će razliku između ugovorene cijene mesa od 5,15€ i cijene koju plaćaju penzioneri 4,30€, od 0,85€ po kilogramu, za planiranih 16.778 jagnjadi, prosječne težine 22 kg. što ukupno iznosi 313.748,60€ i obaveze po osnovu kamate koje iznose 89.762€, kao i obaveze po osnovu subvencije od 0,10€ po kg. žive mjere za otkupnu cijenu koje iznose 67.112€, platiti:

- Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja – 156.874€
- Ministarstvo rada i socijalnog staranja – 156.874€
- Fond penzijskog i invalidskog osiguranja – 156.874€

Fond penzijskog i invalidskog osiguranja, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstvo rada i socijalnog staranja će svoja sredstva uplatiti na žiro račun Naručioca koji će vršiti isplatu, s tim što će Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja od utvrđene visine njegove obaveze po osnovu kamata uplatiti direktno poslovnim bankama.

Svoje učešće u plaćanju, subjekti participacije iz stava 1 ovog člana potvrđuju pismenom saglasnošću na tekst ugovora.

Član 5

Konačni obračun broja jagnjadi, ukupnu težinu, ukupnu cijenu koštanja kao i pojedinačne obaveze državnih organa koji participiraju svojim sredstvima, biće urađen nakon izvršene

isporuke mesa penzionerima od strane isporučioaca u vidu završnog obračuna koji će istovremeno i biti Anex ovog ugovora.

Član 6

Isporučiocu su dužni voditi, formirati, čuvati i dostavljati Naručiocu svu potrebnu finansijsku dokumentaciju po ovom ugovoru koja će obuhvatiti:

- Otpremnice o otkupu jagnjadi sa područja Crne Gore (ime i prezime proizvođača, količina otkupljene jagnjadi i otkupni iznos),
- Izlaz robe iz magacina ugovornih proizvoda po distributivnim kontigentima sa imenom i prezimenom pojedinačnog kupca, količinom i iznosom zaduženja,
- Obračun poreskih obaveza prema zapisniku Ministarstva finansija i Poreske uprave.

Član 7

Odgovarajuće troškove do 1€ po grlu, vezane za vođenje evidencije, distribuciju jagnjadi i druge troškove koje ostvare opštinska udruženja penzionera, nadoknadiće, proporcionalno otkupljenoj količini jagnjadi, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Fonda PIO u jednakim iznosima i uplatitće ova sredstva na žiro račun Naručioaca.

Član 8

Ugovorene strane su saglasne da eventualne sporove koji nastanu povodom ovog ugovora riješe sporazumno, u protivnom nadležan je Privredni sud u Podgorici.

Član 9

Ovaj Ugovor sačinjen je u 18 primjeraka, od kojih svi potpisnici ovog ugovora zadržavaju po dva primjerka.

Član 10

Sastavni dio ovog ugovora je završni obračun o količini isporučenog jagnječeg mesa penzionerima i iznos sredstava za participaciju.

Za isporučioaca:

Za naručioaca

"Gradina Company" Rožaje
Škrijelj Džemal, direktor

Savez udruženja penzionera Crne Gore
Golubović Veljko, predsjednik

"MI Goranović" Nikšić
Goranović Đorđe, direktor

"Mesopromet" Bijelo Polje
Franca Hilmija, direktor

"Golijanin" Budva
Golijanin Goran, direktor

"Kaljević Kompani" Žabljak
Kaljević Radojka, direktor

SAGLASNI

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Tarzan Milošević, ministar

Ministarstvo rada i socijalnog staranja
dr Suad Numanović, ministar

Fond penzijskog i invalidskog osiguranja
Dušan Perović, direktor
